

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 30/2025-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu predsedníčky Krajského súdu v Prešove v konaní o prešetrenie vybavenia sťažnosti predsedom Okresného súdu Prešov vedenom pod sp. zn. 1SprS/10/2024 takto

r o z h o d o l :

1. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**
2. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. júla 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva vysokej ochrany spotrebiteľa podľa smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993, práv podľa čl. 288 a čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, práv podľa čl. 38 a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19, čl. 20 ods. 1 a čl. 22 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru, práva podľa čl. 17 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd nečinnosťou a prietahmi predsedníčky krajského súdu v sťažnostnom konaní začatom 24. apríla 2024 návrhom na prešetrenie vybavenia sťažnosti

z 25. februára 2024 predsedom okresného súdu pre prietahy v exekučnom konaní sp. zn. 79Er/770/2012. Navrhuje ústavnému súdu, aby prikázal predsedníčke krajského súdu konať v napadnutom sťažnostnom konaní bez zbytočných prietahov a priznal sťažovateľovi finančné zadostučinenie v sume 1 500 eur. Sťažovateľ zároveň požiadal o ustanovenie advokáta na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom o tejto jeho ústavnej sťažnosti z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ má postavenie povinného v exekučnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 79Er/770/2012. Dňa 25. februára 2024 podal sťažnosť na prietahy adresovanú predsedovi tohto súdu. Predseda okresného súdu sťažnosť posúdil a listom sp. zn. Spr 22019/24 z 19. marca 2024 jej nevyhovел.

3. Sťažovateľ podal 23. apríla 2024 žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti sp. zn. Spr 22019/24 z 19. marca 2024 predsedníčke krajského súdu. Konanie o prešetrenie vybavenia sťažnosti bolo vedené pod sp. zn. 1SprS/10/2024. Sťažovateľ ústavnou sťažnosťou namieta porušenie svojich označených práv v konaní sp. zn. 1SprS/10/2024.

4. Z evidencie vlastnej činnosti ústavný súd zistil, že sťažovateľ podal 7. novembra 2024 ďalšiu ústavnú sťažnosť vedenú pod sp. zn. Rvp 2992/2024, v ktorej namieta porušenie svojich práv upovedomením o nevykonaní prešetrenia v konaní sp. zn. 1SprS/10/2024 z 30. augusta 2024, ktoré mu bolo doručené 4. septembra 2024. Z príloh k tejto súvisiacej sťažnosti vyplýva, že predsedníčka krajského súdu v napadnutom konaní 13. mája 2024 vyzvala sťažovateľa na zaplatenie poplatku za prešetrenie vybavenia sťažnosti v sume 6,50 eur. Uvedený poplatok sťažovateľ neuhradil, čo bolo dôvodom nevykonania prešetrenia vybavenia sťažnosti.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základných práv sťažovateľa postupom (nečinnosťou a prietahmi) predsedníčky krajského súdu v sťažnostnom konaní. Predseda súdu pri vybavovaní sťažnosti, resp. žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti vystupuje v pozícii orgánu štátnej správy súdov. Ide teda o administratívne sťažnostné konanie, nie výkon súdnictva.

6. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak [§ 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)]. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

7. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o ústavných sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) je založená na princípe subsidiarity, tzn. že ústavný súd nastupuje ako nástroj ochrany základných práv a slobôd až po vyčerpaní všetkých dostupných efektívnych prostriedkov na ochranu práv uplatniteľných v zhode zo zákonom v systéme orgánov verejnej moci.

8. Tomu zodpovedá aj znenie § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon

na ochranu jeho základných práv a slobôd. Podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

9. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených zákonom domáhať ochrany na správnom súde [§ 2 ods. 2 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“)]. Konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania. Žalobca sa môže žalobou domáhať odstránenia nečinnosti orgánu verejnej správy v začatom administratívnom konaní, ako aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia za porušenie práv spôsobených nečinnosťou správneho orgánu (§ 242 ods. 1 SSP). Za tejto procesnoprávnej úpravy preto možno konštatovať, že správna žaloba proti nečinnosti spĺňa všetky atribúty účinného prostriedku nápravy aj v sťažovateľovej veci, pretože v prípade zistenej nečinnosti správneho orgánu správny súd uloží povinnosť konať a rozhodnúť v konkrétnej lehote, disponuje donucovacím prostriedkom vo forme ukladania pokút správnemu orgánu a dohliada na vec až do skončenia administratívneho konania vydaním rozhodnutia. Zároveň správny súd disponuje právomocou primerane finančne odškodniť ujmu na právach účastníkov správneho konania spôsobenú nečinnosťou správneho orgánu.

10. Iba za predpokladu, že sťažovatelia vyčerpajú všetky im dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody a pri ich uplatnení nie sú úspešní, môžu sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

11. Podmienka vyčerpania právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi priznáva na ochranu jeho základných práv a slobôd, sa nevyžaduje, ak sťažovateľ preukáže, že tieto právne prostriedky nevyčerpal z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Sťažovateľ však vo svojej ústavnej sťažnosti vôbec netvrdí, že tento prostriedok nápravy nevyčerpal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, nepožaduje odpustenie vyčerpania dostupného prostriedku nápravy ani žiadne dôvody nepreukázal.

12. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd ústavnú odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ako neprípustnú (výrok 2 uznesenia).

III.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu

13. Ústavný súd môže rozhodnúť o ustanovení právneho zástupcu v konaní pred ním, ak sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť a to, že (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

14. Za zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti ústavný súd považuje nesplnenie neodstrániteľných podmienok konania, ako je nedostatok právomoci ústavného súdu, oneskorenosť podania ústavnej sťažnosti, jej zjavnú neopodstatnenosť alebo neprípustnosť.

15. Ak teda ústavný súd po posúdení obsahu ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že v danom prípade je ústavná sťažnosť neprípustná, znamená to, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti a nie je splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, v dôsledku čoho nemožno žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom vyhovieť (výrok 1 uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. januára 2025

Euboš Szigeti
predseda senátu